

mgr Elwira Paśnik
mgr Anna Dragan
mgr Angelika Maciąg

Program edukacyjny dla pacjentów w trakcie leczenia chemioterapią z wykorzystaniem pompy elastomerowej - infuzora

Kompleksowy przewodnik
dla pacjentów i ich opiekunów

CENTRUM ONKOLOGII
ZIEMI LUBELSKIEJ
IM. ŚW. JANA Z DUKLI

Lublin, 2026

Program jest realizowany u każdego pacjenta w chwili rozpoczęcia leczenia przy pomocy pompy elastomerowej.

Wprowadzenie

Pompa elastomerowa (infuzor) jest przenośnym urządzeniem służącym do precyzyjnego podawania leków (w tym cytostatyków). Pompa pozwala na bezpieczne prowadzenie terapii w warunkach domowych.

Edukacja pacjenta i osób opiekujących się nim jest kluczowa dla prawidłowego funkcjonowania pompy oraz zapobiegania powikłaniom.

Program edukacyjny w II Oddziale Onkologii i Immunologii Klinicznej z Chemioterapią Dzienną jest realizowany przez Pielęgniarski pełniące funkcje Edukatora i dostosowany do indywidualnych potrzeb każdej osoby.

Cel programu edukacyjnego

Zwiększenie świadomości na temat infuzora i jego roli w leczeniu

- Nauczenie prawidłowego korzystania z infuzora.
- Nauczenie rozpoznawania ewentualnych nieprawidłowości działania pompy elastomerowej.
- Minimalizowanie stresu i lęku związanego z użytkowaniem infuzora.
- Wsparcie samodzielności i bezpieczeństwa pacjentów.

Zakres programu edukacyjnego:

- Zalecenia ogólne dotyczące pompy elastomerowej;
- Zasady dotyczące higieny w czasie terapii przy użyciu infuzora;
- Aktywność fizyczna w czasie chemioterapii z wykorzystaniem pompy elastomerowej;
- Kontrola prawidłowego przebiegu infuzji;
- Postępowanie w sytuacjach nagłych, możliwe działania niepożądane;
- Zasady odłączania pompy elastomerowej.
-

Metody realizacji programu:

- edukacja indywidualna przeprowadzona w formie rozmowy edukacyjnej;
- dane kontaktowe do pielęgniarek i lekarzy Oddziału.

1. Zalecenia ogólne

- Utrzymaj infuzor w warunkach czystości.
- Zapobiegaj przypadkowemu zniszczeniu infuzora – dbaj, by urządzenie nie upadło z wysokości; nie siadaj ani nie kładź się bezpośrednio na infuzorze, by uniknąć jego pęknięcia.
- Nie wyjmuj infuzora z pokrowca otrzymanego w szpitalu. Zmiana temperatury może wpłynąć na tempo podaży leku.
- Nie wystawiaj infuzora bezpośrednio na działanie promieni słonecznych.

2. Kąpiel i prysznic

- Nie zanurzaj urządzenia w wodzie.
- Nie dopuszczaj do zamoczenia miejsca założenia igły do portu.
- Ogranicz kąpiel w wannie (można brać prysznic w wodzie o średniej temperaturze), przed wzięciem prysznica zabezpiecz miejsce wkłucia wodoodpornym opatrunkiem.
- Podczas prysznica można dodatkowo zabezpieczyć infuzor z pokrowcem przed wodą, umieszczając je w plastikowej torbie.

3. Aktywność fizyczna

- Podczas podaży leku przy pomocy pompy elastomerowej można wykonywać większość czynności codziennych.
- Należy ograniczyć wysiłek fizyczny – dozwolone są lekkie ćwiczenia fizyczne (np. marsz, rowerek stacjonarny).
- Sporty kontaktowe (np. piłka nożna, sztuki walki) i ćwiczenia angażujące obręcz barkową powinny być unikane.
- Ze względu na ochronę pompy i miejsca wkłucia przed wilgocią, podczas infuzji nie należy pływać, korzystać z sauny czy z wanny z hydromasażem.

4. Kontrola prawidłowego przebiegu infuzji

1. W trakcie wlewu obserwuj infuzor. Uważaj, aby dren nie był zgięty ani ściśnięty.
2. Obserwuj czy objętość balonika wypełnionego lekiem stopniowo zmniejsza się.
3. Godzina podłączenia leku napisana jest na infuzorze przez pielęgniarkę. Po upływie 12 godzin od rozpoczęcia podaży leku sprawdź poziom napełnienia balonika, by ocenić czy infuzja przebiega prawidłowo (według instrukcji pielęgniarki udzielonej przed wypisem).
4. Kontroluj czy klips na drenie od igły nie jest zaciśnięty (powinien luźno poruszać się po drenie).
5. Upewnij się, że przez cały czas infuzji regulator przepływu (biała końcówka drenu) pozostaje przyklejony przy skórze. Dren powinien znajdować się pod ubraniem.

5. UWAGA! Jeśli podczas wlewu zaobserwujesz jedno z poniższych, zgłoś się do całodobowej Izby Przyjęć COZL:

- infuzja przebiega dużo szybciej lub zakończyła się wcześniej, niż było to zaplanowane;
- infuzja jest wstrzymana, chociaż balonik jest jeszcze wypełniony płynem;
- balonik jest uszkodzony;
- na skórze wokół miejsca wkłucia pojawia się zaczerwienienie lub obrzęk.

6. Odłączenie pompy elastomerowej

- Pompę elastomerową może odłączyć jedynie wykwalifikowany personel medyczny. Po zakończonym wlewie należy zacisnąć klips na drenie i **zgłosić się do odłączenia infuzora do Poradni Chemioterapii Diennej w dni robocze do godziny 16:00** (Wysoki Parter budynek nr 3 ul. Jaczewskiego 7).
- W przypadku pytań i wątpliwości dotyczących działania pompy elastomerowej prosimy kontaktować się telefonicznie z **II Oddziałem Onkologii i Immunologii Klinicznej z Chemioterapią Dzienną:**

**gabinety lekarskie – tel. 81 454 1233 lub 81 454 1241,
punkty pielęgniarskie – tel. 81 454 1235 lub 81 454 1237.**

**CENTRUM ONKOLOGII
ZIEMI LUBELSKIEJ
IM. ŚW. JANA Z DUKLI**

Lublin, ul. Jaczewskiego 7